

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2,205 คน จาก 220 สถานศึกษา จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 220 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,985 คน แยกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน ขนาดกลาง จำนวน 125 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 47 คน ครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 443 คน ขนาดกลาง จำนวน 1347 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 195 คน

2. กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 42 คน ขนาดกลาง จำนวน 95 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 42 คน ครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 207 คน ขนาดกลาง จำนวน 299 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 129 คน

3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 42 คน ขนาดกลาง จำนวน 95 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 42 คน ครูผู้สอน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 207 คน ขนาดกลาง จำนวน 299 คน และสถานศึกษาขนาดเล็ก 129 คน

4. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ โดยเมื่อสุ่มได้ผู้บริหารสถานศึกษาใด ก็จะสุ่มครูจากสถานศึกษานั้นตามสัดส่วน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตำแหน่ง	สถานศึกษา ขนาดใหญ่		สถานศึกษา ขนาดกลาง		สถานศึกษา ขนาดเล็ก		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	48	42	125	95	47	42	220	179
ครูผู้สอน	443	207	1,347	299	195	129	1,985	635
รวม	491	249	1,472	394	242	171	2,205	814

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกสกลนคร เขต 3 จำนวน 48 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามกรอบแนวคิดตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ ของกระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 54-59) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
2. วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดจุดที่จะพัฒนา
3. หาแนวทางเลือกเพื่อพัฒนา
4. การลงมือปฏิบัติ
5. การติดตามประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ดังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert)
3. ประมวลความรู้จากข้อ 1 และข้อ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 48 ข้อ และข้อเสนอแนะแบบปลายเปิด
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย
 - 5.1 อาจารย์สุรสิทธิ์ สิทธิอมร กศ.ม.(การวิจัยการการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
 - 5.2 อาจารย์สมเกียรติ พละจิตร ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองตากวย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความ

ถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม

5.3 อาจารย์จินดา สายคำ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองน้อย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของ โครงสร้างและภาษา

5.4 อาจารย์อนุกุล ทองนุ้ย ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโพธิ์ชัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของ โครงสร้างและภาษา

5.5 อาจารย์จุฬา ชินวงศ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งรอง ผู้อำนวยการ ระดับชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ ในการวิจัย

5.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

5.7 นำแบบสอบถามที่พิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับครูวิชาการ และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 20 คน

5.8 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้ง ฉบับ ด้วย วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .75

5.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อ ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3
2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อขอความ

ร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกับส่งแบบสอบถามให้ทุกสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยได้ติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 293 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 36

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์และคัดเลือกลเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้

2. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายชื่อ แต่ละฉบับตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับสภาพการปฏิบัติมากที่สุด น้ำหนักคะแนนเป็น 5

ระดับสภาพการปฏิบัติมาก น้ำหนักคะแนนเป็น 4

ระดับสภาพการปฏิบัติปานกลาง น้ำหนักคะแนนเป็น 3

ระดับสภาพการปฏิบัติน้อย น้ำหนักคะแนนเป็น 2

ระดับสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด น้ำหนักคะแนนเป็น 1

3. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และรายชื่อ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.3 การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ทั้ง 5 ด้าน ของบุคลากรที่มีสถานภาพและขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ เช่น

1.1 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบราค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$\alpha = \frac{k}{(k - 1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนทั้งหมด
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด.
2545 : 85)

จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เมื่อพบว่ามี
 นัยสำคัญทางสถิติจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของ
 เชฟเฟ้ (Scheffe') (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 118 – 119)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY